

Вічний ПОКЛІК

Краєзнавча сторінка

Випуск №5

Забудеш рідний грай – твос схоле коріння.

Ш. Гічна

Свіжа кров перелита у селищне самоврядування після останньої виборчої компанії дас свої результати. Крок за кроком містечко облаштовується і трішки навіть молодіс. Цього неможливо не помітити. Хочеться побажати Дубовцю Руслану та його команді наслаги у подальших кроках з благоустрою Рокитного, а нам всім не бути байдужими до проблем селища. Ошатність і комфортність містечка – наша спільна справа.

Рокитнівська селищна рада оголосила про початок обговорення пропозицій щодо перейменування 9 вулиць селища. З цього приводу у мене є деякі міркування.

Відразу відзначу, що я не розумію тих людей, які при порушенні цієї проблеми, зазвичай, відповідають стандартно «а мені всео равно, на якій вулиці жити, аби тільки добре жилося!». Поки нам буде «весьо равно» ми ніколи не будемо добре жити. Злодії в законі тільки і чекають від нас байдужості. Україна ніколи не збуде заможного та спокійного майбутнього без подолання спадщини тоталітарного минулого, бо тоталітаризм і добробут – несумісні. Тож перейменування назв вулиць, пов’язаних із комуністичним режимом, – обов’язкова умова того, щоб у нашій державі відбулися позитивні суспільні перетворення. Подібний шлях декомунізації пройшла більшість посткомуністичних країн Центральної і Східної Європи.

Крім всього того є ще й таке поняття як людська гідність. Мені було б особисто неприємно проживати на вулицях, названих на честь, наприклад, Дзержинського чи Кірова, на совісті яких сотні тисяч закатованих чи виморених голодом ні в чому не винних людей. А це вже не міфи, а задокументовані історичні факти.

Історія України багата на відомих людей, які заслуговують вшанування у назвах вулиць. Але, на мою думку, в ідеалі повинно бути так, щоб та чи інша людина була чимось пов’язана з відповідним населеним пунктом. Отже, пропоную вашій увазі коротенькі довідки

губернії, відвідав ряд населених пунктів Рокитнівського району, у тому числі с. Рокитне, Кисоричі, Карпилівку, Томашгород (Сехи). Краєзнавча інформація про життя поліщуків опублікована у «Працях етнографічно-статистичної експедиції в південно-західний край»

на її околицях. Мої дослідження (в різні роки, починаючи з 1900 р.), не могли бути проведені з вічериною повнотою, але вияснили з дослідниками основні риси геологічної будови і фізико-географічні умови цієї місцевості...». Тутковський особисто подорожував узбережжям річки від витоку до гирла, використовуючи при цьому човен та кінні упряжки.

Безумовно, що Павло Аполлонович Тутковський заслуговує на пам’ять і вшанування в нашому районі, як людина, яка чи не вперше узагальнила весь науково-природничий матеріал про територію Рокитнівського Полісся.

Павло Аполлонович ТУТКОВСЬКИЙ (1858-1930

рр.) народився 1 березня 1858 р. в селі Липовець на Вінниччині, де його батько перебував на службі в місцевому суді. В 1877 році був прийнятий на природниче відділення фізико-математичного факультету Київського університету.

Петро Петрович ЩЕДРІН (1894-1971 рр.) – проектувальник забудови селища Рокитного. Саме ця людина на місці лісових нетрів здійснила першу розбивку вулиць містечка.

Люди старшого покоління пам’ятають цю дивовижну, і надзвичайно цікаву людину. Рокитнівчани зверталися до нього поважно – пан інженер. Родом Петро Петрович з Тверської губернії. У десятилітньому віці залишився сиротою, оскільки його батько Петро Васильович, який працював керуючим лісами у знаменитого російського капіталіста і мецената Сави Морозова, передчас-

Перейменуймо вдумливо

На результатах його досліджень будови земної поверхні, ґрунтів, рослинного та тваринного світу, карстових явищ,

ковічнення в нашій пам'яті.

Павло Платонович Чубинський (1839-1884)

— український етнограф, фольклорист, поет, громадський діяч, автор слів Гімну України.

Ще змалку Павло починає захоплюватися географією, мріє про далекі подорожі. Після закінчення Другої київської гімназії вступає на юридичний факультет Петербурзького університету.

Там знайомиться з географом Семеновим-Тянь-Шанським Петром Петровичем, який, у свою чергу, знайомить Чубинського з видатними географами Миколою Пржевальським та Миколою Миклухо-Маклаєм.

У студентські роки брав участь у діяльності петербурзької української громади. Був автором журналу «Основа», де познайомився з Тарасом Шевченком, Миколою Костомаровим.

Восени 1862 року Павло Чубинський пише вірш «Це не вмерла Україна», що став Національним Гімном українського народу. 17 січня 1863 року шеф жандармів князь Долгоруков дає розпорядження вислати Чубинського «за вредное влияние на умы простолюдинов» (за українську діяльність) на проживання в Архангельську губернію під нагляд поліції.

У 1869 р. дістас дозвіл на повернення до України й очолює етнографічно-статистичну експедицію Російського географічного товариства в Південно-Західному краї. У 1869 — 70 роках Павло Чубинський разом із своїм помічником Іваном Чередником, здійснюючи подорожі, зокрема у Волинській

озер, річок, джерел Волині та Полісся навчалися цілі покоління природознавців. Так вийшло, що Павло Аполлонович, родом з Поділля, все життя присвятив вивченю

нашого краю. З 1914 року він — професор Київського університету, а з 1919 р. — академік АН УРСР. В 1924 р. очолив кафедру геології АН УРСР, яка згодом стала складовою частиною Науково-дослідного Інституту геології, директором якого він був до кінця життя.

Ця людина вперше здійснила фізико-географічні, гідрологічні, геологічні дослідження території Рокитнівського району у сучасних межах. У своїй книзі „Узбережжя річки Льви“ (1915 р.) він писав: „Не дивно, що ця далеко не гостинна місцевість не притягувала до себе дослідників і залишалась до моїх досліджень майже зовсім невідомою, за винятком лише окремих пунктів

но помер. Це було у далекому 1904 році. Але світ не без добрих людей. Той же Сава Морозов влаштував його долю, віддавши маленького Петра на виховання і здобуття освіти у славнозвісне імператорське залізничне училище. Жадоба до знань разом з неабиякими природними здібностями дали чудовий результат. Петро Петрович успішно закінчив навчальний заклад. Дивина та й годі, але доля і життєві обставини закинули Петра Петровича у наш „ведмежий“, як говорили у Європі, поліський край. Саме йому він присвятив все своє життя, у пісній землі якого і спочиває.

(Далі буде).
Юрій ХМЕЛЬОВСЬКИЙ.